

Комисија за жалбе Савета за штампу

Поштовани,

Обраћамо се са молбом да реагујете поводом текста “Позитивна дискриминација Рома за упис у средње школе”, аутора Миленије Симић-Миладиновић, објављеном у дневном листу Политика 17. маја 2016. године.

Мислимо да су својим чланком, новинарка, али и уредништво најстаријег дневног листа у нашој земљи, на нагрубли начин повредили одредбе Кодекса новинара и угрозили права ромске национална мањине. То исто је закључио и Заштитник грађана у саопштењу које достављамо као прилог.

Образложење:

Полазећи од преамбуле Кодекса новинара у којој се каже да су медији дужни да својим информацијама конзументима њихових садржаја помогну у формирању властитог суда/мишљења о појавама и догађајима, желимо да потенцирамо поруку коју је чланак произвео код публике.

Новинарка Миленија Симић-Миладиновић је својим текстом Позитивна дискриминација Рома за упис у средње школе, јавност ускратила за важне информације везано за тему чланка. Нпр: На ком правном основу и акту (Уставу) се заснива то право, Колико су подстицајне мере уписа ромске деце на факултете до сада дале резултата? Колико их је дипломирало? Шта то значи за ромску заједницу у Србији? Без ових информација, поменути текст објављен у Политици 17. 05.2016.г. само продубљује предрасуде о ромској мањини као лењој, прљавој, површној, недоследној стварајући још већи јаз између ромске популације и већинског народа, нарочито оног дела који је социјално угрожен, стварајући слику да Роми имају много већа права и да их остварују на рачун друге деце.

Чланови 1 и 4 одељка о Истинитости извештавања су такође повређени јер, као што смо већ рекли, у тексту се нигде не помиње и друга страна, она којој су ове афирмативне мере намењене. Нема става Министарства за људска и мањинска права, Националног савета Рома, родитеља ромских ђака..

Одељак 3. Кодекса новинара говори о Одговорности посленика јавне речи, а у члану 1. овог одељка пише да новинар има обавезу да се супротстави сваком облику дискриминације и кршењу људских права.

Новинарка Политике, према нашем мишљењу, ради супротно, својим текстом угрожава уставом загарантована права ромске националне мањине тиме што инсинуира да су ромска деца афирмативне мере добила незаслужено и на штету деце тзв. већинског народа. Таквом конструкцијом се код већинског народа изазива анти ромско расположење. У чему је и успела, читајући коментаре читалаца.

Чл.5 истог одељка каже: “Новинар је дужан да поштује и штити права и достојанство деце, жртава злочина, особа са хендикепом и других угрожених група.” Противно свим извештајима, званичним статистичким подацима и анализама министарстава и Заштитника грађана, као и бројних међународних организација, ауторка чланка, очигледно Роме не сматра угроженима, већ супротно, сматра их повлашћенима приликом уписа у средње школе, па је вероватно мислила да овај члан Кодекса не треба да важи у овом случају.

У одељку 4. Кодекса новинара (Новинарска пажња) стоји: Чл.3. “Прећуткивање чињеница које могу битно да утичу на став јавности о неком догађају једнако је њиховом намерном искривљавању или изношењу лажи”.

Да је новинарка Политике, имала жељу да објективно, потпуно и истинито пише о афирмативним мерама уписа Рома у средње школе, могла је на итернету да пронађе стотине текстова који говоре о ефектима које те мере годинама уназад доносе. Могла је да прочита да се све већи број младих Рома одлучује да упише студије, да их завршава и да је не мали број њих завршио факултете и сада, као и сви други, чекају посао. Новинарку те информације нису занимале, па је општи утисак након читања текста да су Срби у Србији грађани другог реда угрожени од стране Рома. На тај начин директно је повређен члан 8 одељка 4. (Новинарска пажња) у коме се каже да новинар не сме да међу људе уноси неоправдан страх или шири лажне наде. Такође је повредјен и члан 4. истог одељка који говори о потреби да новинар буде свестан опасности да својим текстовима шири дискриминацију по било ком основу зато што је овде као друштвена опасност приказана могућност да се ромска деца уписују у средње школе у већем броју него до сада.

Прекршен је и чл. 1 одељка 6. Кодекса новинара (Поштовање приватности) у коме се каже да “Новинар поштује приватност, достојанство и интегритет људи о којима пише” јер је се у тексту каже: “Проблем је што ромска деца углавном долазе на наставу кад треба да узму потврду о редовном школовању да би остварила право на социјалну помоћ, а после се не појављују. Зато маса родитеља замера што им се додељују подстицајни поени. Тужно је што ромски ђаци махом не могу да се мере са већином вршњака,

живе у катастрофалним условима, немају обућу да дођу у школу кад пада киша. Треба им помоћи, уписати их у школе. До сада су примани мимо листе, да не би били конкуренција вршњацима који не добијају подстицајне поене – закључује Панђаитанова.”

Да закључимо – Ромска деца са “извол’те” бодовима моћи ће да прескоче уписни праг за четворогодишње школовање иако долазе на наставу само кад треба да добију потврду о редовном школовању због остваривања права на социјалну помоћ, а иначе су јадна, не могу да се мере са вршњацим не-Ромима, живе у катастрофалним условима, немају обућу да дођу у школу кад пада киша... и да, треба им помоћи и уписати их у школе, али не у “наше” јер ће већи број уписаних Рома угрозити Србе.

Надамо се да смо изнели довољно аргумената, на основу којих Комисија за жалбе Савета за штампу може да донесе одлуку.

С поштовањем,

Осман Балић
Директор ЈУРОМ Центра
Мат. број правног лица: 17256700

Прилога 2 : линк предметног текста

<http://www.politika.rs/scc/clanak/355229/%D0%9F%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%83%D0%BF%D0%B8%D1%81-%D1%83-%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%9A%D0%B5-%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B5>

Линк Заштитника грађана

<http://www.ombudsman.rs/index.php/2011-12-25-10-17-15/2011-12-26-10-05-05/4737-2016-05-19-11-56-08>